

“ศิลปะคือการขโมย”

— ปาโบล ปิกัสโซ

SAMPLE

- ① โหมยหน้าได้อย่างศิลปิน ----- 10
- ② อย่างมัวแต่รองานกว่าจะค้นพบตัวตน
แล้วจึงเริ่มลงมือ ----- 32
- ③ เขียนหนังสือที่คุณอยากอ่าน ----- 50
- ④ ใ้หม้อของคุณ ----- 58
- ⑤ งานค้นเวลาและงานอดิเรก
เป็นสิ่งสำคัญ ----- 70

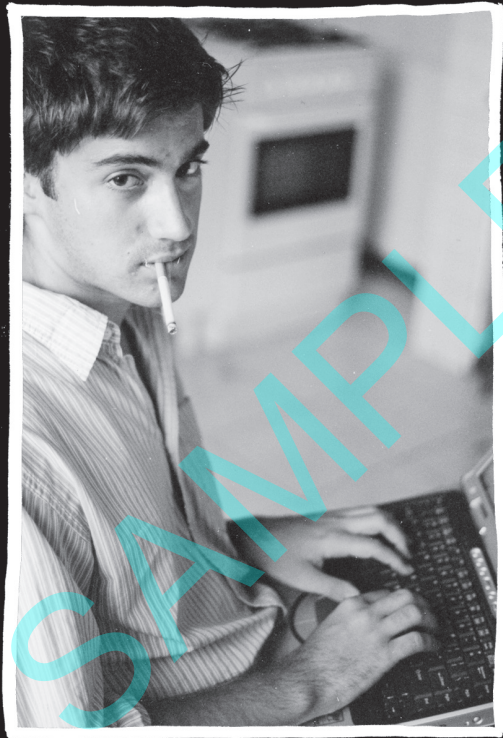
- ⑥ เคล็ดลับ : สร้างผลงานที่ดี
และแบ่งปันให้คนอื่นได้เห็น..... 82
- ⑦ ระยะเวลาไม่ใช่ข้อจำกัดอีกต่อไป..... 94
- ⑧ ทำตัวดี ๆ
(เพราะโลกใบนี้มันเล็กนิดเดียว)..... 106
- ⑨ ใช้ชีวิตแบบน่าเบื่อ
(เพราะมันเป็นวิธีเดียวที่คุณจะทำงานเสร็จ)..... 124
- ⑩ ความคิดสร้างสรรค์คือการตัดทอน..... 142

SAMPLE

“กวีสมัครเล่นเลียนแบบ
ส่วนกวีมืออาชีพขโมย
กวีฝีมือแย่งทำให้ของที่ขโมยมาดูแย่ง
แต่กวีฝีมือเยี่ยมจะทำให้มันดียิ่งขึ้นกว่าเดิม
หรืออย่างน้อยก็ต่างจากเดิม
กวีชั้นเยี่ยมจะประกอบสิ่งที่ขโมยมาชิ้นใหม่
ให้ได้อารมณ์ความรู้สึกที่เป็นเอกลักษณ์
และแตกต่างจากต้นฉบับเดิมอย่างสุดขีด”

— ท. เอส. อัลเลียต

ตอนอายุ 19 ปี
ผมอยากได้...
คำแนะนำอีกมาก

การให้คำแนะนำคือ การเขียนชีวประวัติของตัวเอง

หนึ่งในทฤษฎีประจำตัวผมคือ เวลาใครให้คำแนะนำกับเรา
อันที่จริงแล้ว พวกเขา กำลังพูดกับตัวเองในอดีต

หนังสือเล่มนี้ก็คือตัวผมที่กำลังพูดกับตัวเองในสมัยก่อน

เรื่องราวในหนังสือเล่มนี้เป็นสิ่งที่ผมเรียนรู้มาตลอดสิบปีที่พยายามหาวิธี
สร้างงานศิลปะ แต่เมื่อเริ่มแบ่งปันสิ่งที่เรียนรู้ให้กับคนอื่น ๆ ผมก็พบว่า
มันไม่ได้มีประโยชน์แค่กับศิลปินเท่านั้น แต่ยังเหมาะสำหรับทุก ๆ คนด้วย

ใครก็ตามที่กำลังพยายามใส่ความคิดสร้างสรรค์เข้าไปในชีวิตและการทำงาน
(ซึ่งก็น่าจะหมายถึงทุกคน) สามารถนำไอเดียเหล่านี้ไปใช้ได้ทั้งนั้น

หรือพูดอีกอย่างก็คือ หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นเพื่อคุณ
ไม่ว่าคุณจะเป็นใคร และไม่ว่าคุณจะทำอะไร

เราเริ่มกันเลยครับ

① ชโฌย

อย่งง

ให้ได^๒

คิดป็น

วิธีมองโลก (แบบศิลปิน)

ศิลปินทุกคนมักถูกถามว่า

“คุณไปได้ไอเดียนี้มาจากไหน”

ศิลปินที่ซื่อสัตย์จะตอบว่า

“ก็ขโมยมาน่ะสิ”

แท้จริงแล้วศิลปินมองโลกอย่างไร

ก่อนอื่นคุณต้องมองให้ลึกกว่ามีอะไรคุ่มค่าน่าขโมยบ้าง จากนั้นก็เดินหน้า
ต่อ

วิธีการก็มีอยู่เพียงเท่านี้

ถ้าคุณมองโลกแบบนี้ คุณก็จะเลิกกังวลว่าอะไร “ดี” และอะไร “ไม่ดี” แต่เปลี่ยนเป็นอะไรคุ้มค่าน่าขโมย และอะไรไม่คุ้มค่าที่จะขโมยเท่านั้นเอง

ทุกอย่างพร้อมจะให้คุณขโมยอยู่แล้ว ถ้าวันนี้คุณยังไม่เจออะไรที่น่าขโมย พยายาม ๕ เดือนหน้า หรือปีหน้า มันอาจจะคุ้มค่าน่าขโมยสำหรับคุณก็ได้

**“ศิลปะประเภทเดียวที่ผมสนใจศึกษาคือ
ผลงานที่ผมสามารถขโมยมาใช้ได้”**

— เท็ด ไบร

ไม่มีอะไรแปลกใหม่ อย่างแท้จริง

โจนาธาน เลธม นักเขียนชื่อดังกล่าวไว้ว่า เมื่อมีคนเรียกอะไรบางอย่างว่า “แปลกใหม่” เก้าในสิบของคนเหล่านั้นเพียงแค่มิรู้ว่ามันได้รับแรงบันดาลใจหรือมีต้นกำเนิดมาจากไหนเท่านั้นเอง

ศิลปินที่ดีล้วนเข้าใจว่าทุกสิ่งที่มีที่มาเสมอ งานที่เปี่ยมด้วยความคิดสร้างสรรค์ทุกชิ้นล้วนได้รับแรงบันดาลใจจากสิ่งที่เคยมีมาก่อนแล้ว ไม่มีอะไรแปลกใหม่อย่างแท้จริง

แม้กระทั่งคัมภีร์ไบเบิลก็ยังกล่าวว่า “ไม่มีสิ่งใดใหม่ภายใต้ดวงอาทิตย์” (ปัญญาจารย์ 1:9)

บางคนอาจรู้สึกว่าการคิดแบบนี้เป็นเรื่องน่าหดหู่ แต่ผมกลับรู้สึกมีความสุข หวัง อย่างที่อองเดร ซีต นักเขียนชาวฝรั่งเศสกล่าวไว้ว่า “ทุกอย่างที่จำเป็นต้องพูดก็มีคนพูดไปหมดแล้ว แต่เนื่องจากไม่มีใครฟัง ทุกอย่างจึงต้องถูกหยิบยกขึ้นมาพูดอีกครั้ง”

ถ้าเราเลิกหมกมุ่นกับการพยายามสร้างสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่ใครเหมือน เรา ย่อมหยุดตัวเองไม่ให้ดิ้นรนสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาจากศูนย์ เราสามารถเปิด รับแรงบันดาลใจจากสิ่งรอบตัวได้เต็มที่ แทนที่จะต้องวิ่งหนีจากแรงบันดาลใจเหล่านั้นอยู่รำไป

**“ความแปลกใหม่คืออะไรขึ้นหรือ
มันก็คือการลอกเลียนแบบที่ไม่มีใครจับได้ล่ะ”**

— วิลเลียม ราล์ฟ อิงกา

พันธกรรม ทางความคิด

ไอเดียใหม่ทุกอย่างล้วนเกิดจากการนำไอเดียเก่าอย่างน้อยหนึ่งอย่างมา
ผสมผสานขึ้นใหม่

โรงเรียนศิลปะสอนนักเรียนให้วาดเส้นขนานสองเส้นลงบนกระดาษ

คุณเห็นเส้นกี่เส้น

คุณต้องเห็นเส้นที่หนึ่งและเส้นที่สองแน่ ๆ แต่อย่าลืมว่ามีเส้นสีขาวซึ่งเกิด
จากช่องว่างระหว่างสองเส้นนั้นอยู่ด้วย

เห็นไหมครับว่า $1 + 1 = 3$ ได้

พ่อ + แม่ = คน

การถ่ายทอดทางพันธุกรรม

ตัวอย่างที่ดีก็คือเรื่องของพันธุกรรม คุณมีแม่และพ่อ คุณได้รับการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมมาจากทั้งสองคน แต่ตัวคุณกลับมีลักษณะหลากหลายมากกว่าพวกท่าน เพราะคุณคือส่วนผสมของพ่อแม่รวมถึงบรรพบุรุษทั้งหมดของคุณ

นอกจากลักษณะภายนอกซึ่งเป็นพันธุกรรมที่สืบทอดมาจากคนในตระกูลแล้ว คุณยังมีพันธุกรรมทางความคิดที่สืบทอดมาจากหลาย ๆ แหล่งอีกด้วย คุณเลือกไม่ได้ว่าครอบครัวของคุณจะเป็นใคร แต่คุณเลือกครู เลือกเพื่อน เลือกเพลงที่จะฟัง เลือกหนังสือที่จะอ่าน และเลือกหนังสือที่จะดูได้

ที่จริงแล้วคุณก็คือส่วนผสมของสิ่งต่าง ๆ ที่คุณปล่อยให้ผ่านเข้ามาในชีวิต คุณคือบทสรุปของสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความคิดของคุณ เกอเธ่ นักเขียนชาวเยอรมันกล่าวไว้ว่า “ตัวตนของเราได้รับการขัดเกลาและสร้างสรรค์ขึ้นจากสิ่งที่เรารัก”

“เราเป็นลูกที่ไม่มีพ่อ...เราก็เลยค้นหาพ่อของเรา จากงานศิลปะ จากตามท้องถนน และจากประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา เราต้องรู้จักคัดเลือกบรรพบุรุษที่จะเป็นแรงบันดาลใจให้กับโลกที่เราอยากสร้างขึ้น”

— เจย์-ซี

SAMPLE

ใส่ขยะเข้าไป ก็จะได้ขยะออกมา

ศิลปินคือนักสะสม การสะสมไม่ใช่การกักตุนนะครับ สองอย่างนี้แตกต่างกันมาก นักกักตุนจะกักเก็บทุกอย่างที่ขวางหน้า แต่ศิลปินจะสะสมสิ่งที่เลือกสรรมาอย่างดี และคิดเฉพาะสิ่งที่พวกเขาจริงจัง ๆ เท่านั้น

ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ระบุไว้ว่า ถ้าคุณนำรายได้ของเพื่อนที่สนิทที่สุดห้าคนมาหาค่าเฉลี่ย ผลลัพธ์ที่ออกมาจะใกล้เคียงกับรายได้ของคุณเองมาก

ผมว่าทฤษฎีนี้นำมาใช้กับความคิดของคุณได้ด้วย คุณจะเป็นคนเก่งแค่ไหนก็ขึ้นอยู่กับสิ่งต่าง ๆ ที่แวดล้อมตัวคุณ แม่ของผมเคยพูดกับผมเสมอว่า “ใส่ขยะเข้าไป ก็จะได้ขยะออกมา” เมื่อก่อนผมได้ยินประโยคนี้ที่ไรเป็นต้องหงุดหงิดทุกที แต่ตอนนี้ผมเข้าใจแล้วว่าแม่หมายถึงอะไร

หน้าที่ของคุณก็คือการสะสมไอเดียดีๆ ยิ่งคุณมีไอเดียดีๆ มากเท่าไร
คุณก็ยิ่งมีทางเลือกในการหยิบจับมันขึ้นมาใช้มากเท่านั้น

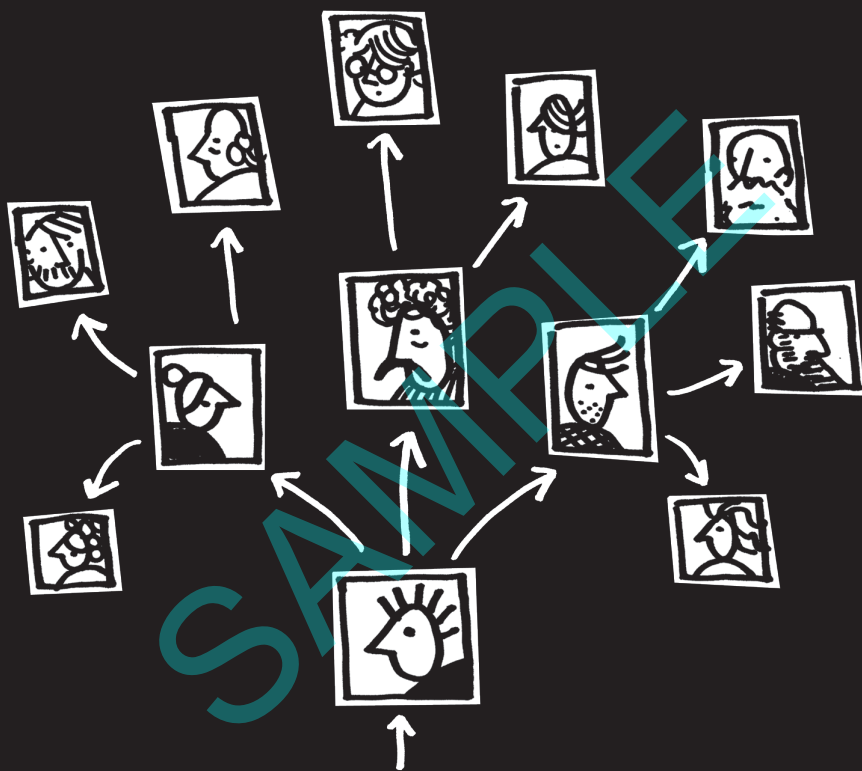
“ขโมยความคิดจากที่ไหนก็ได้
ขอให้มันสร้างแรงบันดาลใจ
หรือเติมพลังให้กับจินตนาการของคุณก็พอ
ไม่ว่าจะเป็นหนังเก่า หนังใหม่ บทเพลง
หนังสือ ภาพวาด รูปถ่าย กลอน ความฝัน
บทสนทนาที่แว่วมาเข้าหู งานสถาปัตยกรรม
สะพาน ป้ายชื่อถนน ต้นไม้ ก้อนเมฆ ก้อนน้ำ
หรือแสงสว่างและเงามืด เลือกขโมยสิ่งที่คุณรัก
และมีความหมายกับคุณจริงๆ เท่านั้น
ถ้าคุณทำแบบนี้ ผลงานของคุณ (และการขโมยของคุณ)
ก็จะกลายเป็นของต้นตำรับ”

— ฌิม อาร์มูช

ศึกษาที่มา ของความคิด

มาร์เซล ดูซงปี กล่าวไว้ว่า “ผมไม่เชื่อในงานศิลปะ แต่ผมเชื่อในตัวศิลปิน” นี่เป็นหลักการศึกษาดังต่าง ๆ ที่ดีมาก ถ้าคุณพยายามกอบโกยความรู้ทั้งหมดเข้าสมองในคราวเดียวกัน คุณล้มแน่ ๆ

ลองเปลี่ยนมาวิเคราะห์นักคิดที่คุณชื่นชมดูทีละคน ไม่ว่าจะเขาจะเป็นนักเขียน ศิลปิน นักทฤษฎี หรือต้นแบบในดวงใจของคุณก็ตามแต่ ศึกษาทุกอย่างเท่าที่ทำได้เกี่ยวกับนักคิดคนนั้น ๆ จากนั้นลองมองหาคนอื่นอีกสามคนที่นักคิดคนนั้นชื่นชม แล้วศึกษาสามคนนั้นด้วย ทำแบบนี้ซ้ำ ๆ ให้อบอบครั้งที่สุด ขุดคุ้ยลงไปให้ลึกที่สุดเท่าที่จะทำได้ หลังจากนั้นถึงเวลาที่ควรต้องขุดคุ้ยรากเหง้าของตัวเองบ้างแล้ว

จุดเริ่มต้น¹₁

การมองว่าคุณมีต้นตระกูลทางความคิดจะทำให้คุณไม่รู้สึกโดดเดี่ยวเมื่อเริ่มสร้างงานของตัวเอง ผมแขวนรูปศิลปินที่ผมชื่นชอบเอาไว้บนผนังในสตูดิโอของผม เพื่อให้ตัวเองรู้สึกเหมือนมีเพื่อนทางความคิดอยู่ตลอดเวลา บางครั้งขณะกำลังทำงาน ผมรู้สึกเหมือนพวกเขาช่วยผลักดันผมเสียด้วยซ้ำ

ข้อดีของการมีอาจารย์ที่ล่องลับไปแล้วหรืออยู่ห่างไกลก็คือ พวกเขาไม่สามารถปฏิเสธเราในฐานะลูกศิษย์ได้ คุณเรียนรู้ทุกอย่างเท่าที่คุณต้องการได้จากพวกเขา บทเรียนทั้งหมดซ่อนอยู่ในผลงานของพวกเขาแล้ว